

МОРФОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ МУРЧАКІВ ЗА ДІЇ БЕТА-ГЛЮКАНУ І ДЕКСаФОРТУ

Ю. В. Мартинів, Я. В. Кісера

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С. З. Гжицького, м. Львів, Україна

Мета роботи — дослідити морфологічні показники крові мурчаків для з'ясування імуностимулювальної дії бета-глюкану на фоні медикаментозної імуносупресії дексафортом.

Дослідження проведене в умовах віварію Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького на 20 здорових мурчаків, з яких було сформовано одну контрольну і три дослідні групи: 1-а дослідна група — імуносупресія без імуностимулятора; 2-а дослідна група — без імуносупресії з імуностимулятором; 3-я дослідна група — імуносупресія з імуностимулятором, по 5 особин у кожній групі. Для проведення імуносупресії використовували кортикостероїдний гормон дексаметазон в імуносупресивних дозах 0,05–0,5 мг на 1 кг м.т. (Ian Ramsey, 2007). З цією метою дворазово з інтервалом кожні 7 днів тваринам 1-ї і 3-ї дослідних груп підшкірно вводили препарат «Дексафорт» на основі дексаметазону пролонгованої дії виробництва фірми *Intervet Schering-Plough Animal Health* (Нідерланди). Як імуностимулятор використовували бета-глюкан, виготовлений ТОВ «Науково-виробнича компанія „Віларус”» (Україна) в дозах 20–40 мг на кг м.т. Препарат задавали методом випоювання 1 раз в день щодня протягом 14 діб тваринам 2-ї і 3-ї дослідних груп після другого введення «Дексафорту». Проведена медикаментозна імуносупресія, прийом бета-глюкану та щотижневі забори крові для гематологічних досліджень (перший забір крові + перше введення «Дексафорту» тваринам 1-ї і 3-ї дослідних груп; через 7 днів другий забір крові + друге введення «Дексафорту» тваринам 1-ї і 3-ї дослідних груп + початок парентерального введення бета-глюкану тваринам 2-ї і 3-ї дослідних груп; через 7 днів третій забір крові + продовження прийому бета-глюкану тваринами 2-ї і 3-ї дослідних груп; через 7 днів четвертий забір крові + припинення прийому бета-глюкану; через 7 днів — п'ятий забір крові).

Кількість еритроцитів і лейкоцитів визначали підрахунком їх у камері Горяєва (Kondrahin et al., 2004), вміст гемоглобіну — гемоглобінціанідним методом (Vlizlo et al., 2014). Лейкограму виводили на основі підрахунку та диференціації 100 клітин лейкоцитів у мазках крові, пофарбованих за методикою Романовського-Гімзи. При цьому враховували розмір клітин, величину і форму ядра, наявність та колір зерен у цитоплазмі (Karput, 1986). Гематокритну величину визначали за допомогою гематокритних капілярів центрифугуванням їх у спеціальній центрифусі (10 хвилин при 3000 обертів за хвилину), швидкість осідання еритроцитів (протягом 1 години) — з допомогою піпеток Панченкова (Kozinca & Makarova, 1997). Цифровий матеріал статистично опрацьовували за допомогою комп'ютерної програми *Excel* з пакету *Microsoft Office 2007*. Вірогідність визначали за *t*-критерієм.

Проведенні гематологічні дослідження показали, що у тварин 1-ї дослідної групи, після введення «Дексафорту» відмічено зниження лейкоцитів до $4,02 \pm 0,31$ ($P < 0,05$) з $5,41 \pm 0,03$ Г/л, лімфоцитів — до $33,80 \pm 1,74$ % ($P < 0,001$) з $36,76 \pm 7,74$ %. Встановлено підвищення сегментоядерних і паличкоядерних нейтрофілів до $8,20 \pm 0,20$ і $44,40 \pm 0,93$ з $7,08 \pm 0,29$ % і $35,52 \pm 0,15$ %. У тварин 2-ї дослідної групи, яким задавали бета-глюкан, збільшилася кількість лейкоцитів та лімфоцитів без прояву ознак запалення. Кількість лейкоцитів зросла до $8,56 \pm 0,62$ Г/л ($P < 0,001$) з $5,41 \pm 0,03$ Г/л, лімфоцитів — до $51,60 \pm 0,51$ % ($P < 0,001$) з $36,76 \pm 7,74$ %. Спостерігається зниження сегментоядерних нейтрофілів з $35,52 \pm 0,15$ % ($P < 0,001$) до $26,80 \pm 1,02$ %. У тварин 3-ї дослідної групи, в якій проводили медикаментозну імуносупресію «Дексафортом» та прийом бета-глюкану, встановлено, що під дією «Дексафорту» знижується кількість лейкоцитів до $4,02 \pm 0,50$ Г/л з $5,41 \pm 0,03$ Г/л, вміст лімфоцитів — до $33,60 \pm 2,25$ % з $36,76 \pm 7,74$ %. Після прийому бета-глюкану відзначено підвищення лейкоцитів до $8,60 \pm 0,60$ Г/л ($P < 0,001$) з $5,41 \pm 0,03$ Г/л, лімфоцитів — до $49,40 \pm 2,70$ % з $36,76 \pm 7,74$ % і тромбоцитів — до $253,00 \pm 22,63$ Г/л з $204,00 \pm 6,64$ Г/л. Кількість еозинофілів знижується як після введення дексафорту — до $2,40 \pm 0,60$ % ($P < 0,001$), так і бета-глюкану — до $3,80 \pm 0,49$ % ($P < 0,001$) з $5,80 \pm 0,06$ %.

Ключові слова: МУРЧАКИ, БЕТА-ГЛЮКАН, ДЕКСаФОРТ ІМУНІТЕТ, КРОВ, ЛЕЙКОЦИТИ, ЛІМФОЦИТИ, НЕЙТРОФІЛИ, ЕОЗИНОФІЛИ